

Також досить ефективним методом ведення інформаційної війни є здійснення психологічного тиску. В арсеналі цього методу такі засоби, як погрози, шантаж, репресії, вбивства та інші злочини, поширення інформації стосовно реальних або штучно створених загроз або ймовірної небезпеки, а також здійснення терористичних актів.

Однак, провідне місце серед цих методів займає пропаганда, яка передбачає поширення в масовій свідомості певної ідеології. Пропаганда отримала активний розвиток ще за часів Другої світової війни. З тих часів і до наших днів мало що змінилося. Основні технології та методи маніпуляції, які використовувалися в часи Другої світової війни працюють і зараз [4, с.140].

Тому в умовах дії воєнного стану так необхідно правильно розуміти та сприймати події, що відбуваються. Г. Яворська вважає, що під час гібридних воєн визначальне значення має розуміння основних складових військового конфлікту, до яких вона відносить сторін конфлікту, предмет конфлікту та мету сторін конфлікту, а також супровідних складників військового конфлікту (інтенсивність боротьби, її тривалість, способи та засоби ведення бойових дій, просторова та часова локація подій та кінцевий результат) [5, с. 45].

У підсумку, варто зазначити, що загрозами інформаційній безпеці міжнародного значення є інформаційний тероризм, комп'ютерна злочинність, інформаційні війни, використання інформаційної зброї, маніпулювання громадською думкою тощо. Для нейтралізації та попередження загроз інформаційній безпеці України особливо під час війни, слід на державному рівні розробити комплексний план дій, який би включав:

- 1) взаємодію з вітчизняними та міжнародними незалежними медіа для своєчасного та об'єктивного висвітлення інформації в медіа-просторі;
- 2) підвищення наукового потенціал у галузі інформатизації, телекомунікації та зв'язку;
- 3) вдосконалення системи захисту вітчизняної інформаційної інфраструктури;
- 4) удосконалення форм і способи активної протидії інформаційно-психологічним операціям, спрямованим на послаблення обороноздатності країни, моделей превентивного інформаційного впливу, захисту інформаційного суверенітету.

1. Нижник Н.Р. Національна безпека України: методологічні аспекти, стан і тенденції розвитку : навчальний посібник / Н.Р. Нижник, Г.П. Ситник, В.Т. Білоус ; за заг. ред. П.В. Мельника. – Ірпінь, 2000. – 304 с

2. Кормич Б.А. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи : навчальний посібник / Б.А. Кормич. – К. : Кондор, 2008. – 384 с.

3. Ліпкан В.А., Максименко Ю.Є. Інформаційна безпека України в умовах Євроінтеграції: Навчальний посібник – К.: КНТ, 2006. – 279 с.

4. Присяжнюк М. М. Тенденції розвитку Міжнародного тероризму в епоху Глобалізації інформаційного суспільства стаття в журналі «Інформаційна безпека людини, суспільства, держави» № 2 (12) 2013. — 29 с.

5. Яворська Г.М. Гібридна війна як дискурсивний конструкт. Стратегічні пріоритети. Серія: Політика. 2016. №4. С. 41–48.

Собакарь Андрій Олексійович
завідувач кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗДІЙСНЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ

В усіх ланках і на всіх рівнях управління циркулюють численні потоки інформації, різноманітної за способом утримання, формою та носіями. Щоб виконувати відведену їй функцію, вона повинна якомога повніше відображати реальність, що дає можливість керівникові органу чи підрозділу виконавчої влади ухвалювати правильне управлінське рішення. Тому сьогодні пріоритетними визнано такі завдання, як удосконалення системи збирання максимально повних даних про обстановку в державі, аналіз тенденцій і перспектив її розвитку, підготовка рішень щодо оперативного реагування на негативні процеси та надзвичайні події. Особливо актуальним стає питання використання інформаційних ресурсів та забезпечення їх ефективності під час здійснення поліцейської діяльності в умовах збройного конфлікту, що прямо супроводжується загостренням криміногенного стану в Україні.

Наразі актуальним залишається питання докорінного поліпшення інформаційного забезпечення діяльності поліцейських підрозділів у боротьбі із злочинністю, створення принципово нової системи, яка

має поєднувати всі накопичені та заново створювані масиви оперативно-розшукового призначення в єдину інформаційно-обчислювальну мережу. На жаль, доводиться констатувати, що стан використання в діяльності Національної поліції інформаційних ресурсів викликає небезпідставне занепокоєння не лише у керівництва держави, а й у широкого наукового та громадського загалу. Не зважаючи на те, що на сьогоднішній день вже прийнято низку нормативно-правових актів, закріплюючих основні напрямки використання та управління інформаційними ресурсами, ще не вироблено єдиний комплексний підхід до інформаційно-аналітичного забезпечення службово-бойової діяльності підрозділів національної поліції України.

У загальному вигляді під інформаційними ресурсами Національної поліції слід розуміти комплекс інформації, що міститься у базах даних, електронних бібліотеках, реєстрах, звітах, архівах та інших видах інформаційних масивів і служить для належного забезпечення функціонування системи поліцейських підрозділів та виконання ефективного виконання поставлених перед ними завдань [1].

Поліція в рамках інформаційно-аналітичної діяльності формує бази (банки) даних, що входять до єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України. Єдина інформаційна система Міністерства внутрішніх справ – багатofункціональна інтегрована автоматизована система, що безпосередньо забезпечує реалізацію функцій її суб'єктів, інформаційну підтримку та супроводження їх діяльності і становить сукупність взаємозв'язаних функціональних підсистем, програмно-інформаційних комплексів, програмно-технічних та технічних засобів телекомунікації, які забезпечують логічне поєднання визначених інформаційних ресурсів, обробку та захист інформації, внутрішню та зовнішню інформаційну взаємодію. Перелік пріоритетних інформаційних ресурсів єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України включає: Єдиний державний реєстр транспортних засобів, Реєстр адміністративних правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху та інші. Функціональними підсистемами єдиної інформаційної системи МВС є: національна система біометричної верифікації та ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства; Інформаційний портал Національної поліції України; Єдиний державний реєстр транспортних засобів; Реєстр адміністративних правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху; система фіксації адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі; система екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112; інтегрована міжвідомча інформаційно-телекомунікаційна система щодо контролю осіб, транспортних засобів та вантажів, які перетинають державний кордон; інформаційно-телекомунікаційна система прикордонного контролю «Гарт-1»; інші системи, реєстри та бази (банки) даних, створені суб'єктами єдиної інформаційної системи МВС в межах реалізації владних повноважень. Суб'єктами єдиної інформаційної системи МВС є апарат МВС та його територіальні органи з надання сервісних послуг МВС, Національна гвардія, заклади, установи і підприємства, що належать до сфери управління МВС, центральні органи виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ, інші державні органи, які обробляють інформацію в єдиній інформаційній системі МВС для реалізації своїх повноважень. МВС здійснює організаційне забезпечення функціонування єдиної інформаційної системи МВС, а також визначає права і обов'язки персоналу служби та адміністратора єдиної інформаційної системи МВС [2].

В діяльності Національної поліції використання інформаційних ресурсів полягає у підвищенні її достовірності, доступності, наочності, повноти використання для забезпечення виконання завдань боротьби із злочинністю, охорони публічного порядку та безпеки, прав та свобод громадян. Це досягається внаслідок виконання таких завдань як:

реалізації усіх операційних функцій та інформаційних обмінів винятково через розподілену інтегровану базу даних;

створення розподіленого інтегрованого сховища (банку) даних, що управляються з центрального рівня;

централізації операцій адміністрування баз даних через засоби відомчих телекомунікацій;

поєднання структурованих і неструктурованих баз даних;

переходу на об'єктно-реляційний принцип побудови та технологій самоадміністрування баз даних;

створення та впровадження гнучкої системи підтримки довідників на основі збереження історії даних;

поступове звуження сфери застосування паперових документів;

захисту та збереження автентичності інформації тощо.

Отже, інформаційними ресурсами (об'єктами обліку) інтегрованої інформаційно-пошукової системи (ІПС) є об'єктивно поєднаний набір відомостей, що безпосередньо стосується осіб, подій (злочинів, адміністративних правопорушень), надзвичайних подій, який накопичується в процесі службової діяльності поліцейських підрозділів в обсязі, структурі й порядку, що визначаються завданнями, покладеними на сили охорони правопорядку, відповідно до чинного законодавства.

Таким чином, інформація не може бути оброблена та відповідним чином реалізована в діяльності Національної поліції, якщо не буде створено відповідних правових, організаційних та технічних умов, адже

оптимізація процесу управління відбувається в умовах стрімкого технічного прогресу, розвитку інформаційних технологій, а також створення нових зразків техніки.

Розв'язання завдань ефективного використання в діяльності Національної поліції інформаційних ресурсів має бути досягнуто за рахунок: впровадження єдиної політики інформаційного забезпечення правоохоронних органів України; створення багатозільових інформаційних підсистем діяльності Національної поліції; удосконалення організаційно-кадрового забезпечення інформаційних підрозділів; інтеграції та систематизації інформаційних обліків НПУ на всіх рівнях; розбудови інформаційної мережі; створення умов для ефективного функціонування інформаційних обліків, забезпечення їх повноти, вірогідності, актуальності та безпеки; вдосконалення інформаційної взаємодії підрозділів Національної поліції з іншими правоохоронною діяльністю; впровадження нових форм та методів інформаційного забезпечення діяльності Національної поліції тощо.

1. Блінова Г.О. Використання державних електронних інформаційних ресурсів в превентивній діяльності підрозділів національної поліції. Організаційно-правове забезпечення підрозділів превентивної діяльності Національної поліції / Збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції. Дніпро, 2020. С. 28-34.

2. Про затвердження Положення про єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ та переліку її пріоритетних інформаційних ресурсів: Постанова Кабінету Міністрів України від 14.11.2018 р. № 1024. Урядовий кур'єр. 2018. № 235.

Співаченко Олександр Олександрович
курсант II курсу ННП ПФПНП
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Свердлов Дмитро Володимирович
викладач кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕДІАЦІЇ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ

Слід зазначити, що сьогодні медіація в Україні розглядається як професійна діяльність, що потребує повної теоретичної основи, акумуляції і апробації усіх наукових розробок та експериментальних даних, які накопичені практичним досвідом іноземних фахівців із самого початку розвитку медіації і введення єдиного понятійного апарату в цій галузі. Актуальність дослідження даної тематики полягає у тому, що шляхом ефективної реалізації адміністративно-правового функціонування медіації в межах адміністративного судочинства досягається його розвантаження від надмірного обсягу справ, що перебувають в провадженні.

Наразі в Україні не існує чіткого законодавчого закріплення медіації у системі адміністративного судочинства, через це з метою розкриття поняття даної категорії слід розглядати її як частину адміністративної діяльності судів. Дана діяльність також може виступати у двох формах. Перша – медіатором є спеціально уповноважений співробітник апарату адміністративного суду. У даному випадку конкретно медіація виступає не частиною адміністративного судочинства, а лише частиною «документообігу». Друга форма – це процес здійснення медіації суддею, який наділений адміністративними повноваженнями (у межах адміністративної діяльності судді), що при цьому звільнений від обов'язку здійснювати судочинство в цій адміністративній справі [1].

З метою забезпечення прав добросовісних учасників процедури медіації потрібно передбачити можливість спрощеного порядку приведення медіативної угоди до виконання. Це підтверджує факт про те, що нотаріальне засвідчення медіативної угоди та визначення за нею виконавчої сили є найбільш доцільним підходом. Таким шляхом можливо забезпечувати ефективну реалізацію досягнутих у медіації домовленостей, а також дотримуватися принципів як юрисдикційної, так і неюрисдикційної діяльності [2].

Для пришвидшення реалізації права сторін на їх примирення у виконавчому провадженні слід розширити суб'єктний склад, який вправі затверджувати дану угоду про примирення, посвідчувати її юридично-процесуальне значення, а також наділяти цими повноваженнями працівників нотаріату [3].

Розглядаючи перспективні напрямки впровадження позасудових способі вирішення спорів, виділяється важливість обов'язковості досудового врегулювання, тобто поширення права на застосування